

Upphörande av vissa betalningsmedel (2003/04:RB4)

Sammanfattning

Finansutskottet behandlar Riksbankens framställning 2003/04:RB4 om vissa äldre sedlar m.m.

Riksbanken föreslår att vissa äldre sedlar (bl.a. större 20-kronorssedeln) och äldre 50-öresmynt ska upphöra att vara lagliga betalningsmedel den 31 december 2005. Utskottet tillstyrker Riksbankens lagförslag.

Ingen motion har väckts i ärendet.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2005.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Upphörande av vissa betalningsmedel.....	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	6
Framställning 2003/04:RB4.....	6
<i>Bilaga 2</i>	
Riksbankens lagförslag.....	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Upphörande av vissa betalningsmedel

Riksdagen antar Riksbankens förslag till

1. lag om vissa äldre sedlars upphörande som lagliga betalningsmedel och
2. lag om äldre femtioöresmynts upphörande som lagligt betalningsmedel.

Därmed bifaller riksdagen framställning 2003/04:RB4.

Stockholm den 12 oktober 2004

På finansutskottets vägnar

Sven-Erik Österberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Sven-Erik Österberg (s), Mikael Odenberg (m), Karin Pilsäter (fp), Sonia Karlsson (s), Kjell Nordström (s), Mats Odell (kd), Lars Bäckström (v), Agneta Ringman (s), Gunnar Axén (m), Bo Bernhardsson (s), Roger Tiefensee (c), Hans Hoff (s), Agneta Gil-
le (s), Yvonne Ruwaida (mp), Tommy Ternemar (s), Cecilia Widegren (m) och Gunnar Nordmark (fp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksbanken föreslår att riksdagen ska anta Riksbankens förslag till

- lag om vissa äldre sedlars upphörande som lagliga betalningsmedel och
- lag om äldre femtioöresmynts upphörande som lagligt betalningsmedel.

Europeiska centralbanken har i yttrande, som överlämnats av Riksbanken till riksdagen, tillstyrkt förslaget.

Riksbankens förslag återges i *bilaga 1* och lagförslagen i *bilaga 2*.

Ingen motion har väckts i ärendet.

Bakgrund

Riksbanken har ensamrätt att ge ut sedlar och mynt (regeringsformen) samt att bestämma utformningen av dessa. Sedlar och mynt som ges ut av Riksbanken är lagliga betalningsmedel (lagen om Sveriges riksbank). Av lagen framgår att sedlar får ges ut med olika valörer, t.ex. tjugo, etthundra och ettusen kronor och att mynt får ges ut med valörerna, t.ex. femtio öre och tio kronor.

Riksbanken har inte möjlighet att bestämma att sedlar och mynt inte längre ska vara lagliga betalningsmedel. Riksdagen måste genom lag besluta att en viss sedel eller ett visst mynt ska upphöra att vara lagligt betalningsmedel. Riksdagen beslöt senast 1996 att vissa äldre sedlar skulle upphöra att vara lagligt betalningsmedel den 31 december 1998.

Utskottets överväganden

Upphörande av vissa betalningsmedel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker Riksbankens förslag om att vissa sedlar och äldre femtioöresmynt ska upphöra att vara lagliga betalningsmedel.

Förslaget

Riksbanken föreslår att riksdagen antar Riksbankens förslag till två lagar om vissa äldre sedlars upphörande som lagliga betalningsmedel och om äldre femtioöresmynts upphörande som lagligt betalningsmedel.

De äldre 20-, 100- och 500-kronorssedlarna

Riksbanken anför att det är viktigt att upprätthålla god kunskap bland allmänheten om utseende och säkerhetsdetaljer i sedlar. Detta underlättas om äldre sedlar dras bort från marknaden. Riksbanken föreslår därför att den äldre större 20-kronorssedeln och de äldre 100- och 500-kronorssedlarna efter en rimlig övergångstid ska upphöra att vara lagligt betalningsmedel.

Riksbanken anför att det räcker med att man har ett år på sig som övergångstid för att lösa in pengar. Riksbankens praxis vid begäran om inlösen av äldre sedlar som upphört att vara lagliga betalningsmedel är mycket generös. Riksbanken avser dessutom att se över rutiner och regler för de nu aktuella sedlarna så att de på ett användarvänligt sätt kan lösas in av Riksbanken även efter år 2005.

Det äldre silverfärgade 50-öresmyntet

Riksbanken anför att antalet versioner av betalningsmedel ska hållas nere och föreslår därför indragning av den äldre silverfärgade 50-öringen. Denna bör med hänsyn till samordnade informationsinsatser upphöra att gälla i samband med utgången av 2005. Även för 50-öresmyntet är det viktigt att allmänheten och handeln får tid att förbereda sig. Det är därför enligt Riksbanken lämpligt att indragningen av detta mynt sker samtidigt som indragningen av de ovan nämnda äldre sedlarna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker Riksbankens förslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Framställning 2003/04:RB4

Framställning 2003/04:RB4 Förslag till lag om vissa äldre sedlar m.m.:

Riksdagen antar Riksbankens förslag till

1. lag om vissa äldre sedlars upphörande som lagliga betalningsmedel och
2. lag om äldre femtioöresmynts upphörande som lagligt betalningsmedel.

BILAGA 2

Riksbankens lagförslag

Förslag till lag om vissa äldre sedlars upphörande som lagliga betalningsmedel

Härigenom föreskrivs följande.

Av Sveriges riksbank utgivna sedlar enligt nedan angivna författningar skall upphöra att vara giltiga betalningsmedel den 31 december 2005.

Sedlar på 20 kronor enligt Riksbankens föreskrifter (1991:1499) om sedlar på tjugo kronor.

Sedlar på 100 kronor enligt Riksbankens kungörelse (RBFS 1987:3; A:17) om utgivande av sedlar på etthundra kronor.

Sedlar på 500 kronor enligt Riksbankens föreskrifter (1989:716) om utgivande av sedlar på femhundra kronor.

Om inlösen av sedlar som upphört att vara lagliga betalningsmedel finns bestämmelser i 5 kap. 4 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Förslag till lag om äldre femtioöresmynts upphörande som lagligt betalningsmedel

Härigenom föreskrivs följande.

Mynt på femtio öre enligt Riksbankens föreskrifter (1989:61) om rikets mynt skall upphöra att vara lagligt betalningsmedel den 31 december 2005.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.